

BLYTTIA

NORSK BOTANISK FORENINGS TIDSSKRIFT

1954

NR. 3

OSLO

Plantegeografiske problemer i Oppdalsfjellene.

*PHYTOGEOGRAPHICAL PROBLEMS IN THE MOUNTAINS
OF THE OPPDAL DISTRICT, SOUTHERN NORWAY*

Av

OLAV GJÆREVOLL og NILS ANDREAS SØRENSEN

Hensikten med nedenstående oversikt over en del plantegeografiske undersøkelser i Trollheimen og Oppdalstraktene er å belyse forholdet mellom «Dovre-floraen» (Knutshø-området—Øvre Drivdalen) og Trollheimens flora. I flere somrer har begge forfattere botanisert i de nevnte fjellstrøk, og flere ganger foretatt felles turer. Vi har derfor funnet det mest praktisk å komme med denne felles publikasjon.

Det er nå alminnelig antatt blant biologer at en vesentlig del av Norges fjellflora må ha overlevd siste istid på mindre, isfri områder i Sør- og Nord-Norge. De fleste botanikere og geologer synes enige om at denne overvintring har funnet sted på isfri forland. (Nordhagen 1933, 1936, Nannfeldt 1935, 1940, 1947.) Thore C. E. Fries inntar for såvidt en særstilling, idet han allerede i den berømte doktoravhandling av 1913 uttalte:

«Nach den rein pflanzengeographischen Verhältnissen zu urteilen, scheint jedoch das südnorwegische mecklenburgoglaziale eisfreie Land nur ein sehr unbedeutendes Areal gewesen zu sein und kann sehr wohl nur auf grössere oder kleinere, vom Inlandeis umflossene Nunataken beschränkt gewesen sein».

Nå vil en glasial overvintring på kystfjell og isfri forland på den ene side, på evtl. nunatakker på den annen side naturlig måtte sette spor etter seg i reliktplantenes utbredelse i våre dager. Fra en isfri kyststrekning skjer invasjonen av det avsmeltede land stort sett på bred front. Da nunatakker utgjør et ubetydelig område, blir sammensetningen av den enkelte nunatakks flora tilfeldig, og for planter med langsom spredning må nunatakker føre til flekkvise, usammenhengende planteforekomster. Sporene etter overvintringsstedene kan lett utviskes, særlig for kystfjell- og forland-lokalitetens vedkommende. Under en istid kan sådanne kystpartier romme en arktisk alpin-flora helt ned til havets nivå. Med avsmeltning vil det arktisk-alpine